

Obsah

Zoznam skratiek.....	9
Úvod	10
1 Analýza právneho prostredia vstupu a zotrvenia v zamestnaní starších osôb v Slovenskej republike	13
1.1 Stručný náčrt existujúcej situácie.....	13
1.2 Právny rámec aktívneho problému starnutia.....	15
1.3 Zamestnávanie starších zamestnancov v pracovnom pomere a v atypických zamestnaniach.....	17
1.4 Diskriminačné vplyvy pri zamestnávaní starších zamestnancov...	17
1.5 Právne podmienky začleňovania starších ľudí do zamestnania	19
2 Aktívne starnutie a základné ľudské práva	21
2.1 Právo starších ľudí na ústavnoprávnu ochranu v členských štátoch EÚ	21
2.2 Aktívne starnutie a základné ľudské práva	23
2.2.1 <i>Právo na ochranu ľudskej dôstojnosti.....</i>	24
2.2.2 <i>Ochrana a rešpektovanie telesnej a duchovnej integrity človeka – prvá dimenzia práva na ochranu ľudskej dôstojnosti.....</i>	25
2.2.3 <i>Rešpektovanie ľudskej dôstojnosti – telesnej integrity zamestnancov v staršom veku prostredníctvom odmeňovania.....</i>	27
2.2.4 <i>Zabezpečenie rovnosti – zákaz diskriminácie v pracovnoprávnych vzťahoch.....</i>	30
2.3 Zabezpečenie elementárnych základov života.....	32
2.4 Sociálne práva	33
2.4.1 <i>Aplikovaný sociálny model .....</i>	34
2.4.2 <i>Súčasný dôchodkový model .....</i>	36
2.4.3 <i>Dávky v hmotnej nûdzi .....</i>	38
2.5 Ochrana rodinného života	39
2.6 Právo na život	40
2.7 Právo na vzdelanie a na prístup k ďalšiemu vzdelávaniu.....	41
2.8 Právo na prácu a vykonávanie slobodne zvoleného alebo prijatého povolania	41
2.9 Integrácia osôb so zdravotným postihnutím.....	42

2.10 Ochrana v prípade bezdôvodného prepustenia.....	43
2.11 Spravodlivé a primerané pracovné podmienky	44
2.11.1 <i>Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci</i>	44
2.11.2 <i>Pracovný čas</i>	52
2.11.3 <i>Rodina a pracovný život</i>	59
3 Podpora starších ľudí na trhu práce v právnych úpravách niektorých členských krajín EÚ	60
3.1 Generačný pakt – Belgicko.....	60
3.2 Služby zamestnanosti pre starších zamestnancov – Grécko.....	61
3.3 Pakt zamestnanosti pre starších ľudí – Nemecko	62
3.4 Program „Aktívna žena“ – Poľsko.....	62
3.5 Certifikát dobrovoľníckej praxe – Lichtenštajnsko.....	63
3.6 Dohoda vitality (Vitaliteitsregeling) – Holandsko	63
4 Analýza právnych predpisov v SR a vybraných krajín EÚ v oblasti aktívnej politiky trhu práce, ktoré sa uplatňujú pri podpore zamestnateľnosti a udržania v zamestnaní starších (55–64 rokov)	65
4.1 Služby zamestnanosti pre starších zamestnancov	65
4.1.1 <i>Mzdové dotácie</i>	66
4.1.2 <i>Kariérne poradenstvo a individuálne akčné plány – prednostné zaobchádzanie so staršími osobami</i>	67
4.1.3 <i>Ďalšie vzdelávanie pre staršie nezamestnané osoby</i>	69
4.2 Účasť starších zamestnancov pomocou systému dávok podpory v nezamestnanosti z prostriedkov poistenia v nezamestnanosti	71
4.3 Úprava daňového systému v prospech zamestnávateľa	73
4.4 Finančné stimuly pre zamestnávateľov za účelom udržania zamestnania starších zamestnancov	75
4.5 Umožnenie flexibilnejších foriem zamestnávania.....	82
4.6 Politické dopady na zamestnanosť starších zamestnancov a žien	85
4.7 Závery	87
5 Prístup starších ľudí na trh práce v Slovenskej republike	99
5.1 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa veku	102
5.2 Štruktúra evidovaných nezamestnaných starších osôb	103
6 Analýza aktívnych opatrení na trhu práce v Slovenskej republike	107
6.1 Odborné poradenské služby úradu práce	108
6.2 Vzdelávanie a príprava na trh práce	108

6.3 Príspevok na zapracovanie znevýhodneného uchádzača o zamestnanie	109
6.4 Príspevok na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie.....	110
6.5 Príspevok na podporu udržania v zamestnaní zamestnancov s nízkymi mzdami podľa § 50a zákona o službách zamestnanosti.....	110
6.6 Príspevok na podporu vytvárania a udržania pracovných miest v sociálnom podniku.....	111
7 Atypické zamestnania.....	114
7.1 Čiastočný pracovný úväzok	115
7.2 Pracovná zmluva o začlenení zamestnanca.....	117
7.3 Pracovný pomer na určitú dobu	117
7.4 Dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru	118
7.5 Agentúrna práca	119
7.6 Domácka práca	121
8 Zákaz diskriminácie podľa práva EÚ.....	124
8.1 Zákaz diskriminácie podľa veku podľa práva EÚ.....	125
8.2 Význam základných práv v primárnom práve EÚ	126
8.3 Sekundárne právo EÚ.....	128
9 Zákaz diskriminácie podľa veku v judikatúre súdneho dvora EÚ.....	131
9.1 Právne základy zákazu diskriminácie podľa veku.....	131
9.1.2 <i>Zákaz diskriminácie podľa veku – základná zásada práva EÚ .....</i>	132
9.2 Predmet zákazu diskriminácie podľa veku	132
9.3 Oprávnené výnimky zo zásady rovnakého zaobchádzania podľa veku	133
9.3.1 <i>Výnimky zo zákazu diskriminácie podľa čl. 2 ods. 5 Rámcovej smernice.....</i>	134
9.3.2 <i>Výnimky zo zákazu diskriminácie podľa čl. 4 ods. 1 Rámcovej smernice.....</i>	136
9.3.3 <i>Výnimky zo zákazu diskriminácie podľa čl. 6 ods. 1 Rámcovej smernice.....</i>	137
9.4 Procesnoprávne záruky dodržiavania zákazu diskriminácie podľa veku	161
9.5 Všeobecné a osobitné zákonné maximálne a minimálne vekové hranice pre výkon povolania	184
9.6 Výberové konanie.....	186
9.7 Odmeňovanie zamestnancov podľa veku	198

9.8 Výpoved' z pracovného pomeru z dôvodu veku.....	227
9.9 Diskriminácia z dôvodu veku počas trvania pracovného vzťahu.....	241
9.9.1 <i>Dlhšia dovolenka v závislosti od veku, resp. skrátenie pracovného času.....</i>	241
9.9.2 <i>Odstupné .....</i>	241
9.10 Všeobecné zákonné vekové hranice.....	249
9.11 Všeobecné individuálno-právne alebo kolektívno-právne vekové hranice	250
10 Zákaz diskriminácie z dôvodu veku vo vybraných členských štátoch EÚ	296
10.1 Zákaz diskriminácie na základe veku v Rakúsku.....	296
10.1.1 <i>Zvýhodnenie starších zamestnancov?.....</i>	296
10.1.2 <i>Judikatúra .....</i>	296
10.2 K zákazu diskriminácie z dôvodu veku v Taliansku.....	297
10.2.1 <i>Vek pre odchod do dôchodku a sociálny výber.....</i>	297
10.2.2 <i>Pracovný pomer a vek – profesijný postup a zmluva o začlenení.....</i>	298
10.3 K zákazu diskriminácie kvôli veku v Spojenom kráľovstve	298
10.4 K zákazu diskriminácie podľa veku v Spojených štátoch amerických.....	299
11 Východiská a súčasná analýza právneho prostredia v sociálnej oblasti.....	301
11.1 Dôchodkový systém	301
11.1.1 <i>Staroba a vek odchodu do dôchodku.....</i>	302
11.2 Charakteristika aktuálnej právnej úpravy	303
11.3 Dávková schéma a dávková formula starobného dôchodku	309
11.4 Charakteristika niektorých dôchodkových systémov členských štátov EÚ	314
11.5 Ustanovený vek odchodu do dôchodku v krajinách EÚ.....	325
11.6 Námety v podobe návrhov <i>de lege ferenda</i>	329
12 Systém poistenia v nezamestnanosti	333
12.1 Charakteristika niektorých systémov poistenia v nezamestnanosti členských štátov EÚ.....	335
12.2 Námety v podobe návrhov <i>de lege ferenda</i>	353
Resume	355
Literatúra	358
O autoroch	360
Vecný register.....	362